

Η ελεημοσύνη βασίλισσα των αρετών

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ – ΑΠΟΔΟΣΗ

Αγαπητοί, ας μη γινόμαστε αγριότεροι από τα ζώα. Σε εκείνα όλα είναι κοινά και κανένα δεν έχει περισσότερο από το άλλο· εσύ, όμως, αν και είσαι άνθρωπος, γίνεσαι πιο σκληρός από άγριο ζώο, κλείνοντας ερμητικά σε ένα σπίτι τρόφιμα (αρκετά) για αμέτρητους φτωχούς. Και βέβαια, δεν είναι μόνο η φύση κοινή σε μας, αλλά και άλλα περισσότερα· ο ουρανός κοινός και ο ήλιος και η σελήνη και τα αστέρια και ο αέρας και η θάλασσα και η στεριά και η ζωή και ο θάνατος και τα γηρατεία και η αρρώστια και η υγεία και η ανάγκη της τροφής και των ενδυμάτων. Πώς, λοιπόν, δεν είναι παράλογο, αυτοί που μοιράζονται τόσα πολλά μεταξύ τους, στα χρήματα να είναι τόσο πλεονέκτες, και να μη διατηρούν την ίδια ισονομία; Γιατί ο θάνατος απομακρύνει από την απόλαυση και οδηγεί στη λογοδοσία. Για να μη συμβεί αυτό, λοιπόν, ας εφαρμόσουμε πολλή ελεημοσύνη. Γιατί αυτή είναι η βασίλισσα των αρετών, η οποία και θα μας απαλλάξει από την τιμωρία. Τα περιττά, λοιπόν, ας τα κάνουμε χρήσιμα, αφού παραμερίσουμε τον πολύ πλούτο, και την ημέρα της κρίσης, ακόμα κι αν έχουμε διαπράξει αναρίθμητα παραπτώματα, ο Θεός θα μας συγχωρήσει.

Ἰωάννης Χρυσόστομος, Εἰς τὸ ῥητόν τοῦ Προφήτου Δαυῖδ, PG 55, 517-518 (διδασκευή)

Διδακτικές επισημάνσεις

- **Ρητορικό ύφος** αποσπάσματος/ **στοιχεία προφορικότητας**:
Ἀγαπητοί (προσφώνηση),
μὴ γινώμεθα (προτοπή),
Πῶς οὖν οὐκ ἄποπον...; (ρητορικό ερώτημα)
- Ο Ἰω. Χρυσόστομος αξιοποιεῖ **δύο κατεχοχὴν πολιτικούς όρους** (*ἰσονομίαν* και *εὐθύνας*) προσαρμόζοντάς τους στη χριστιανική διδασκαλία.
- **Πνευματική** η διάσταση της **ελεημοσύνης**, γιατί ο άνθρωπος αναπτύσσει τη σχέση του με τον Θεό και **κοινωνική**, γιατί ο άνθρωπος με αυτήν μειώνει την απόσταση και υποβαθμίζει τις διαφορές με το συνάνθρωπό του. Τα αγαθά είναι δώρα της αγάπης του Θεού στον άνθρωπο που οφείλει και αυτός με τη σειρά του να ανταποδώσει στους συνανθρώπους του.
- Η χριστιανική διδασκαλία ανέδειξε ως στάση ζωής την ελεημοσύνη χωρίς ιδιοτέλεια, τη φιλανθρωπία, την **αγάπη σε όλους τους ανθρώπους**, φίλους και εχθρούς.

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ   Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΕΝΟΤΗΤΑ 5

- Στις μέρες μας:
- χαρακτήρας ελεημοσύνης κοσμικός, ιδίως όταν δημοσιοποιείται (ρητό από το Κατά Ματθαΐον Εύαγγέλιον 6.2)
  - επίδειξη αδιαφορίας απέναντι σε ανθρώπους που βρίσκονται σε ένδεια.
  - η επαιτεία αποτελεί για πολλούς ανθρώπους, ειδικά νέους, την «εύκολη λύση».....

Να σχολιάσετε το σκίτσο

.....

.....

ΠΑΡΑΛΛΗΛΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ὁ Χριστὸς πλούσιος ὦν ἐπτώχευσε, ἵνα καὶ ἡμεῖς τοὺς πτωχοὺς ὡς ἀδελφοὺς τοῦ ἡμετέρου Δημιουργοῦ καὶ κριτοῦ ἐλεήσωμεν. Καὶ τί τῆς φιλοπτωχίας τὸ κέρδος; Ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾷ ῥύσεται αὐτὸν ὁ Κύριος. Δηλοῖ δὲ τὴν τῆς κρίσεως ὀδύνας τοῖς ἀμαρτωλοῖς καὶ πόνους ἐπιφέρουσιν. Ῥύσεται φῶς τοὺς φιλοπτώχους ὁ Κύριος. Χρεωστεῖ γὰρ αὐτοῖς φιλανθρωπίαν, ὡς αὐτὸς τὴν ἐλεημοσύνην παρ' αὐτοῖς δανεισάμενος· καὶ διὰ μὲν τοῦ Σολομώντος εἰπὼν· Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν δανεῖζει Θεόν.

Ἄθανάσιος ὁ Μέγας, 27.196.29-38

Μετάφραση: Ο Χριστός, ενώ ήταν πλούσιος πτώχευσε, για να ελεήσουμε και εμείς τους φτωχούς σαν αδελφούς του Δημιουργού μας και κριτή. Και ποιο είναι το κέρδος της αγάπης προς τους φτωχούς; Σε μια δύσκολη ημέρα ο Κύριος θα τον σώσει. Και φανερώνει την ημέρα της Κρίσης που φέρνει πόνους και βάσανα για τους αμαρτωλούς. Θα σώσει ο Κύριος ως φως αυτούς που αγαπούν τους φτωχούς. Γιατί χρωστάει φιλανθρωπία σ' αυτούς, επειδή ο ίδιος δανείστηκε την ελεημοσύνη από αυτούς και μέσω του Σολομώντα είπε: Εκείνος που ελεεί το φτωχό δανείζει το Θεό.